

OPERAIE
N.º 3/19
RYMANCÍD

RÚPINTOJÊLIO

Atiduok Tėvynei, ka privalai !

PRIE RYMANČIO

R Ū P I N T O J Ė L I O

LLKS Visuomeninės Minties Organas

1952 m.

balandis

Nr.3 /19/

PRISIKĖLIMA REGINTIEMS GYVENIMO DIDYBE -

A L E L I U J A

P R R Redakcija.

L I E T U V A

O, Lietuva, motute,
Kokia tu man graži !
Laisvužę tau linksmutę
Parnešim mes - maži.

Ir sprogs vėl pumpurėliai,
Žydės čia jazminai;
Ir man tu mažutėle
Padėsi augt čionai.

Tave mes išdabinsim
Žiedeliais obelių,-
Kai priešus mes išvysim
Iš tėviškės laukų.

Žibutė.

Chrizantema

ŠVINTANČIAM RYTOJUI †

Laisvės švintančiam rytojui
Trokštam viską paaukot,
Mūsų brolių žygiui - šuoliui
Laisvės dainą užgiedot †

Iš skausmų brangios Tėvynės
Kilsim žygiams - nesvajot †
Išgalandę kalavijus
Kilsim tėviškės vaduot †

Kaip arai erdvių platybėj
Kilsime laisvi skrajot;
Partizanų laisvės žygiui -
Išgamos nedrįs pastot †

Ir tenai, kur šlama girios,
Žengsim, broliai, su daina †
Kur sesulių žalios rutos,-
Lauks motulė mūsų sena.

Kur nežengtų piktas priešas,
Ras jis čionai sau kapus;
Kad išauštų laisvės rytas,
Mūsų žemė šventa mums †

Laisvei viską paaukosim,-
Laisvė skleis savus žiedus;
Laisvės dainą kai dainuosim,-
Mes aparsime vargus †

50.08.03.

Reikalinga visomis išgalėmis valstybės gyvenimą remti tuo, kas žmogui yra nemirtinga: reikalinga ir šeimai ir visuomenę taip kurti, kad žmonių įstatymų autoritetas remtųsi Aukščiausiojo Proto valia ir autoritetu. Nes kur valstybė sukurta ant nusikaltimų, kur valstybę valdo tokie žmonės, kurie teisingumą kojomis mindo, ten jau nebėra pagalbos.

Plato.

PRISIKELIMO VARPAMS GAUDŽIANTI

A l e l i u j a !

Firmoji šiomet su pavasariu prisikeldama taip užgiedojo Katynės byla. Kad neužgirstų liūdno "Requiescant in pace" Korėjos skausmas, pražydo bėdą, maru, cholera. Ir mano tėvų žemės sūnus - dukra, skin dama pirmą pavasario žibutę, eina giedot himno Prisikėlimui.

-Aleliuja! - žemės Prisikėlimui gaudžia Prisikėlimo varpai.

Ar ir Katynės bylos prisikėlimui varpai gaudžis? Kas toji Katynės byla?

Š.m. vasario mėn. 29 d. SSSR Vyriausybė JAV Vyriausybei nepalaužiama valia pareiškė, jog tai tėra jos namų byla.

Taip! Jei iš Smolensko bėgdami bolševikai būtų palikę gyvus lenkų karininkus, iš keliolikos tūks - tančių jų, kilus anarchijai, jų išbėgėjusių būtų ir šiai dienai likę keli šimtai gyvų liudyti, kas be bolševikų kaltas jų žudymu.

Ar, bolševikams prisiemus kalte dėl Katynėj prastos žmogždystės, ar ne aleliuja gieda ir Korėjos skausmas?

Kas tas Korėjos skausmas?

Bolševikai tvirtina, kad amerikona, siekiant karo laimėjimo, nebijojo panaudot ir atomo bombos, kal ti dėl ano skausmo. Šiuo bolševikai kviečia pažvelgt i tai, ko - amerikona, bolševikai - siekia siekdami karo laimėjimo.

Antrojo pasaulinio karo metu bolševikams siekiant laimėjimo jų "Pravda" skelbė "smert". Ir šiandien bolševikai tvirtina, kad tik tada, kai šio šūkie vedama Raudonoji armija pakilo prieš japonų tautą, tik tada buvo pasiektas triumfalus karo laimėjimas. Šiuo ir bolševikai kviečia rimčiau pažiūrėti i amerikonoj siekimus, siekiant karo laimėjimo.

Šiuo klausimu bolševikai pasisakydami tvirtina, kad antro pasaulinio karo metu amerikona tesiekė taip padėti Rusijai ir Vokietijai, kad jos kuo dau giau tarpusavyj žudytus. Tos žudynės ir šiandien

numis kalba:

-Kai bolševikas gauna proga siekt pergaliu smert pagalba, jam nėra laiko klausytis, ką apie tai kalba žmogus!

Ir šiandien bolševikas doram žmogui sako, kad jam nėra prasmės žiūrėti į tai, ko jisai kūrėjas. Bolševikas šiandien į Korėją kviečias tik sau lygius, kad jiems parodytų, kad ir juos įtikintų, kokį skausmą - pragara jis gabus sukurti.

Žemės skausmo, žemėje pragaro kūrėjas pikčiausiasis savo priešais regi tuos, kurie gieda himnus Prisikėlimui, - jis sėja smert, iš ko nei dievas caras, nei galiūnas negali prikelti.

Su žmonija šiemet ir japonų tauta Prisikėlimui himną gieda. Bolševizmas kasdien piktesnius keiksmo žodžius kala prieš tuos, kurie net atomo bombos pagalba išgelbėję tautas iš beprasmių savitarpio žudynių, šiandien kelia jas nugaleti - smert, Prisikėlimo varpams gaudžiant užgiedoti!

- A l e l i u j a !

Bolševizmas yra išaugęs judaizmo dievoje. Jis yra supasaulinta forma senovės žydų chiliazmo - tai leukimas žemiškosios karalystės iš žemiškos Izraelio laimės. Ir tai ne atsitiktinai, nes juk Marksas buvo žydas.

Berdiajevas

Bolševizmas - organizuotas plėšimas ir žudymas.

Jakstas

Iš bolševikinio žodyno:

Vozdušnoje pitanije, solnočnoje oteplenije,
lannoje osveš čenije, grobovoje molčanije.

..!..-

Aš noriu gyventi, kad galėčiau galvoti ir kentėti.

Puškinas

V Y Č I U

PRR

3 / 19 /

A l v i j u s

Aijaijai!

K E L I U

Aijaijai Merkys! Žiema pikčiau -
sia, kaukdama puola, o jis, nelyginant
partizanai pirmais metais ruskius iš

miško papūškaus yžą į krantus, kaip kolchozo avis
suvers į kupetas ir, net putoms, purslams tykstant,
skaidriu vandeniu į Nemuną raunas. Ir reta žiema,
kad ji visą užšaldytų. Jei jau ir taip, tai kaip pokš
ters užšalęs apie Salovartę, tai Milioniškio Kalan
ta ir atsidiūsta:

-Taigi Dievulie, kad nors vaikeliai iš Amerikos
grįžtų, tai gal jau ir šitokiom naktim nebūtų taip
gūdu...

Sudejuos apie purplius, girdi ir Fuvočių Pries -
kienis, kuris dar karo metu apkurto su raktu šoves
iš rusiško šautuvo.

Kur rytmečio saulėj tekėdamas Merkys perlų purs
lais žydi, ant jo abiejų šonų Perloja juokiasi: juo
kiasi iš batalionų legijonininkų, naktį per pusnis
nuvižę į Varėnos stotį atsivėdinti; juokias ir iš
ruskio bolševiko, kuris neperplaukęs Merkio irias
į Nemuną - plaukt mariom užkariaut Amerikos.

-Aijaijai Perloja! - džiaugias svečių sutiktas,
dejuoja - neradęs į namus kelio - per daržus pa -
knopstom skubėdamas.

Kaip Merki žiemą, taip bolševikas puola Lietuvą.
ledu aptraukti, kad be baimės galetų bildėt, sumalt,
sutriuškint - į Ameriką iš vėputinių suyrta savo
smegeninę. Kaip Merkys ir Lietuva šaldoma kad gi su
tratės, kad jau pokštars, sudejuos, tai kaip nuo Mer-
kio šilai nuo Lietuvos garsė atsisukusios marios į
vakarus tą garsą per vandenį neša.

Aijaijai tas garsas! Tik kas gi atspės - Merkys,

ar šaltis savo kaulais trata! Lietuva ar bolševika
dejuoja!

Merkys tyli. Tyli ir šaltis. Iš jų paslapties ne-
išgausi.

"Tiesa" šaukia apie bolševiko šventą pasiaukoji-
mą sėt neapykantos jausmą. Šauksmas, neapykanta -
silpnumo ženklas. Ir drąsios gali būt lietuviškos
marios maružėlės skelbdamos, kad Lietuvoj ištigręs
bolševikas dejuoja. Tik, kad gi tu vandenėliu, nuo
marių maružėliu kyła graudus verksmas:

-Aįjajai mokyti! Jei jau ir laisvės laiku jiem
gerai neįtvosim, tai liūdnas bus mūsų ir tada gyve-
nimas!..

Keip seni šaukia, taip jauni atsišaukia... Šven-
tosios bangomis atsidusta, Dubysos pakrantės dejuo-
ja:

-Žegnokimės, kalbėkim poterius!.. Tiktai rožan -
čiais išpliekę tarybinę spaudą, išgelbėsime save ir
artimuosius nuo pragaro kančių!..

Myliu seną. Tik per čia kelias į protėvių laikus,
kad galėčiau didžiuotis savo dienos jaunimu, kuris
gal ir pats to nemėgindamas suprasti, mūsų ateičiai
didžiu protėviu palieka. Myliu seną ir didžiuojuos
jaunimu, nes ir pats esu iš jų giminės, kurie ir vel-
nią privertę sau bernauti, aną, smalėką, žmogum balti-
na.

Iš šitos giminės ir mokyty yra. Pirmoji pasimoke
Neris, -su jaunamartės džiaugsmu tekėdama sutikti
ir Lietuvai užtekančios Stalino saulės. Kiek jau ji
sava pamoka užsitarnavo lietuvių meilės, paniekos,
belieka pažvelgt į jaunamartės valią - bet kur, bet
kuriomis sąlygomis apginti savo motinos - Eglės
žalčių karalienės - žaismo pasaką nuo piktųjų pader-
mės.

Regiu, teka Neris per Kremliaus dvarą, atsidžiaugu
metų metus lauktu karaliūnu. Anas, karaliūnas, niū -
rus, kad tik lietuviško vėjo užauginta dukra, o prieš
jo šlovę amžių juoku nekrykštauja. Į pikčiurna gim-
nazistuke šita knikterėjus, nuo Baltijos vakariu
šypterėjus, savo mielą lietuviškos dainos posmą suk

tiniuko kviečia: "Šiaučius kala noragus,
kalvis kepa pyragus..."

Ir kur jau čia nesusirauks Stalino saulė, kai, vi
sam pasauliui šlovinant, šita raganiukštė ji pašal-
vonėna! Juodžiausiu debesiu užsitraukus šita pajot
žargą kalvio pyragais ir papenėjo, šiaučiaus nora-
gais apavė.

O Nerui kas! Mielių mieliausie papenėta jo apa-
vu apauta kaukši Maskvos gatvėmis ir lietuviškai
džiaugias: "Tai bus linksma ir smagu,
Prisivalgius samanų..."

Pas tuos, kurie moderniaisiais amžiais lengva šir
dimi niekina savo tautą, idomu paklausti: kaip kalbė
tų apie savo dukrą Vasilevską lenkų tauta, jeigu ji
šiandien taip Kremliuje užgiedotų?

Stalino saulė juokų nemėgsta: Vasilevską sujun-
gęs į porą su tokiu pat ukrainiečiu Kornėciuku
Nerį papenėjo košyte. Po šio Neris nuplaukė į Krem-
liaus ligoninę, kad iš ten žalčių karalienės valią
tegalėtų išgirsti nebent tik jos artimiausi, tik ko
munistai. Išgirdo tai ar ne, bet po to, jos žemės sū-
nus Boruta užėjo pas ruską ir prieš jo akis patie-
sė pasaką apie Baltaragio malūną.

Ir graži gi šita pasaka! Ji lietuviškai drąsiai
rėžia apie tris kūmus, - striuką buką, poną bajorą ir
arkliavagį burlioką, - kurie, iš savo širdies gerumo,
parymo šalia rūpintojėlio tikrų tikriausiu velniu
Pinčuku.

Ir kur jau čia nesidžiaugs burliokas pasaka,
kai šlėkta skundžias, kad koks jau ten gali būt gy-
venimas, kai jis, bajoras, dėka tikriausio savo kūmo
turi murkdytis liūne kaip tikra kiulė. Iš šito
džiaugsmo, kaip kada tai jo tėvas anot Stanevi-
čiaus pasakėčios uždejo savo visagali "dozvoleno
cenzūroi", taip šiuokart pasigyrė prieš lietuvių tau-
tą, kad jis moka pasirašyti "na litovskom jazike".

Ir pasirašė burliokas - bolševikas ant pasakos,
kad ji galima platint tarp lietuvių tautos, kuri
apie jį šita istorija pasakoja:

Kai arkliavagys burliokas, gelbėdamas savo kailį

nuo jį atsivejančių rimtų ūkininkų, ilanda į jo vogto arklio odą, tai ir neatsirado iš lietuvių tokio, kuris burlioko nugalabijimą imtų ant savo sąžinės. Visiems tos slogos vengiant, visi nutarė arkliavagi odoje užsiūti. Kaip tarė, taip ir padarė: siuvo, siuvo ir, kaip paprastai tokiais atvejais būna, pritrūko siūlo pačiam arklio pauodegy palikusią skylutę užsiūti. Taigi va, kai rimti ūkininkai bendromis jėgomis, arklio odoje užsiūžą burlioką užplumpino, tai jo dvasia, per tą skylutę išlindus, pas mus šiandien atklyd bolševiku, - šaunosios troikos protu sau kumų ieško tis.

Borutai pasaką baigiant, kad lietuviai šiems trikininkams pabus kumais, iš pušynų grojant vargonų muzikai, turime "Tiesą", kuri prieš pat jau potvynį be priekaištingai iškelia ir mūsų šią troiką. Kas tą "Tiesą" skaitėt juk regėjot tai, kaip Rinkūnas, sėsdamas Čičikovu į kalamašką, suniūkia, kad dėl to jo tėvu Stalinas, nes savo raštų trečiam tome Lietuvą regit tik rusišku pakraščiu.

Po šio, nei mieste Bogdanui, nei kaime Selifanui vadžias timpterėjus, ieniniu suprunksčia Venelova, - gavęs kapšą pinigų paskolos lakštams išpirkti, - už broli, kuris už tai, kad buvo gabus pradžios mokyklos mokytojas, dar 1941 metais istremtas į Sibirą - baidu mirt.

Šaliniu-Žiugžda. Visą laiką kaip ant pikčiausių jo tautos priešų žvengęs ant tų, kurie perlojiečiai šauniais vargonais iš pušynų į troikininkus groja, dabar jau vaduojas tikra savo prigimtimi: enciklopedine žiurke išknisęs, kad Vilnius rusų tautos kronikose užregistruotas žymiai anksčiau, negu jis iktas, aišku, džiaugias broliška pagalba, - lietuvių tautą gelbetint nuo nusikaltimų, kurie net savo sosti nės iškūrimą regi be rusų tautos pagalbos vykus.

Kad tai ne be pasekmių, antru šoniniu nusižvengia Korsakas - apie Igorio žygį. Tai bepriekaištinio džiaugsmo kalba apie tų igorių su igoriukais žygį, kurie sukojas užpildyti erdvę - užpildyti su Venelovos broliu išnykusių iš Lietuvos gyvenimo vietai. Gerai, sakykim, kad pyksim ant šios troikos į Ar

tada, nukreipę savo dėmesį nuo arkliavagių, ar tuo nepradžiuginsim burlioko? O. Jeigu pažvelgę į Nerį, į Borutą, vietoj piktumo klausime: ar galim bent šį vaizduoti, kokiais darbais nūdieniai troikininkai rengias išpirkti savo žygdarbius, kad galėtų dorais į gyvenimą grįžti, ar šiuo klausimu prasikalsime prieš Vyčių žemės šventuosius įstatymus?

Aijajajai Merkys! Reta žiema ją užšaldo, -kad su pavasario potvyniu žiemos skausmą varytų į Nemuną - mariose prigerti.

Aijajajai Perloja! Ne po vienos žiemos prisikėlė pavasariu sveikint savo miesto, kuris nepažino ož - ku, nes niekad nesiugdė šlėktų. Po niūrių žiemų Perloja kilus pavasariu savo miestą papuošė mūro bažnyčia, iš lietuviško akmens. Vytautui Didžiajam paminklų, gražiais sauliu namais ir tokia pat mokykla.

Perlojos miestas - kaimas, -gyva Lietuva. Laisvės laikų ant savų aštuonesdešimt valakų išsikėlė vien sėdžiais.

Vargas tam, kas įsigeis atgal juos suvaryti, kad, šonais vieni į kitus trindamiesi, užmirštų, jog gimę ir kolchozninkus Merkiu paplukdyti!

Lietuva - gražus savais viesėdžiais kraštas. Kiekvienas tas viesėdis - perlas: be pavydo, pikto - mo, pagiežos sau patalą klojas, sau - po sunkaus die nos darbo pasilsėti. Kitų likimu sielvartauja tie, kuriems užsiūti vis dar rim čiausiems to siūlo pritrūksta. Dėl anų ir dejuoti aijajajai palikime troikininkams, - tarp draugų ir pušynų vargonų muzikos istrigusiems. Dėl jų dejones palikime jų moti - noms, kai mes laisvi rinksimės tarti:

-Vyčiais skriejam, nes ir tarybinė spauda mus tekalbėjo vien apie savo skausmą!

Savuos žygiuos lietuvis ne gazdinimais, ne bai - me vaduojasi, - jei jau būtinas reikalas, jis ir vėl ją - jo kūmą - priraito sau už berną pabūti.

...!oOo!..

Kovo dešimtoji

Dangus rodė savo mėlyną veidą. Linksmi šypsojos

si saulutė. Perskridus iš tolimųjų kraštų paukščiama, jiems skelbiant artojui, kad pradėtų laukų darbus, džiaugėsi visa gamta ateinančiu pavasariu.

Igrisus žiemai, su išsiilgimu laukus pavasario, tą dieną stovyklavome pas ūkininką. Vieni miegojo, kiti tvarkė aprangą, ginklus, kai sargybinis, akylai sekęs nuo verandos ir pro stogo padarytas skylutes, kriste nukritęs sušuko: "Burliokai, supa!"

Vadui davus komandą, vyrai šoka pro langus, kurių priešai dar negali matyti. Išsidėstę už tvarto, daržinės stebim priešą.

Jo jėgos per daug didelės, kad galėtumėm leisti į kautynes, dėl to tenka trauktis į netoliese esanti griovį. Iš čia stebėdami priešą judėjimą įsitikinam, kad esam kliuvę į masinio siautimo rajoną. /Vėliau sužinota, siautė ruskiai atvežti 37 mašinom/.

Apie pusvalandį pabuvus griovyje, priešą jėgos pradeda link jo slinkti. Kol dar laikas iššūpyle kautynių padėtin, traukiamės į mišką.

Priekiniams pastebėjus, kad priešas ir šis šono stengias užlenkti prt., vadas duoda komandą žūt-būt skubėt prasiveržt pro miško vieškelį, kur gali ruskiai užstatyti pasalas.

Tik kelis pavienis šūvius paleidęs priešas, ar - tėt prie vieškelio mums netrukdo. Prie vieškelio priejus, priešą ugnis mums užkerta kelią. Tenka veržtis staigiu smūgiu. Prasiveržus į miško masyvą, ruskis išmeta tris raketas.

Miške sniego nedaug, dėl to galima žygiuot nepalikant pėdsakų. Pražygiavus apie pustrėčio km, kad negalėtų sekti su šunimis, tepame padus.

Skubėdami į mums patogias pozicijas, pradedam net juokauti, kad nuo taip skaitlingo priešą laimingai pasisėkė pasitraukti. Tik, nuo poilsio vietos paži - giavus iki pusės km, iš už 15-20 m užverda stipri priešą ugnis. Atsakius mums tuo pačiu, prasideda žūt-būtinės kautynės.

Kliudytas į galva, pirmas krenta Biržinis. Sužeis - džiamas Hamiras ir dar keturi prt. Antru kart Hami ras sužeidžiamas iš kulkosvaidžio serijos per vidu

rius. Sužeistas, užvedęs pistoletą, atsigrižta į šalis
jo kovoje žmona. Staigiai nubaldamas taria:

- Sudiev, Aldona!..

Žmonai puolus sužeistą iš kautynių lauko išves
ti, jai taręs "eš toliau jau neisiu", prakalba į savo
brolius:

- Žūstu!.. jūs ir už mane tęskite kovą!..

Pro priešo ir mūsų ugni, pro laukinį bolševikų
kauksmą "ura", nuaidi vienišas iš vado rankos paleis
tas šūvis. Aldona, iš vyro rankų griebus pistoletą,
rengias ir savo šioje žemėje gyvenimą baigti...

...verda šūviai. Nuo rusiško "ura" ir "mat bliat"
skamba miškas. Partizano sūnaus, kurį paskutinius mė
nesius savo iščiose nešioja, motina ranką nuleidžia.
Šiai žemei jos ranka dviejų gyvybių nuskinti negal
žia li! Ne!.. to neišdris ir jos kovos broliai!..
Partizano sūnaus motina, paskutiniu kart pabučia -
vus savo sūnaus tėvą, su savo broliais veržias iš
apsupimo.

Dalinio akyse, žuvus Vadui, tik viską lemianti
jo pavaduotojo valia gražina tvarką ir dalinį iš
veda į priešo užnugarį. Šaukdamas "periot, okružit",
ruskis jau iš paskos skalija.

Ir iš šono atskubėjęs priešas gerai maskuotom
vietovėm besitraukiantiems prt. kelio neužkirto,
užsiveria ant sužvėrėjusių partizanus besivejančių
Tarp jų ir užverda viską lemiančios kautynės, ku
rios užtrunka iki 15 minučių. Tuo pasinaudojus, prt.
visai iš akių burliokams išnyksta.

Tik po kurio laiko, Hamizo, Biržinio žuvimo vie
toj prt. dainuojant jiems atminti pačių sukurtą dai
ną, stovyklaujančius aplankę vietos gyventojai pasa
kojo, kaip kraunant į vežimus nukautus ruskius, ku
rių buvo penki, dejuojant sužeistiems, jų vadas, dėb
čiodamas akimis į sveikus ruskius, stribus, raudojo:

- Geriau jau jus šunis bitų iššaudę, negu ji, ma
no tikriausią pagtodę!.. - raudojo vadas, glostyda -
mas partizanų nukautą šunį.

Tai viskas vyko 1948 metais Šiluvos valsčiaus,
Kaunetiškės kaimo laukuose ir prie jų prieinančia
me Papušinės miške.

49.10.22

Užr. Romutis

Matau, kad vyrai...

1946 m. sausio mėn. dėl priešų persekiojimų traukiamės į Varnionių mišką. Apylinkės nepažįstamos, dėl to naktį užeinam pas pirmą pasitaikantį ūkininką. Seniukas ne tik greitai išileidžia mus į vidų, bet linksmas seniukas ir savo širdį tuoj atveria. Mandagiai jo teiraujamės; ar tikras, kad su savais kalbasi. Anas nusijuokia:

- Matau, kad vyrai! Ruskiai, sribai tik pasiutu siais į vidų sueina, tik nepraustaburniais sueję kalbas...

Sukilus šeimai, kuo galėjo pavaišino. Prašomi, lie tuviškų namų palikome ir dažnesni svečiai.

Užr. Pumpurelis

Sutiko su baime

Pirmą kartą užsukus su daliniu, beldžiamės į langą. Neišileidžia. Viduje tesigirdi riksmas ir mėginimas bet kur slėptis. Belieka suėti per langus.

Per visą dieną atšalę šeimnininkai tevykdė įsakymus. Vakare, prt. maldos metu, gretinam kambaryj pasi girsta verksmas. Baigus maldą, namų motina, nesulaiky dama ašarų, prakalba:

-Tėvai, kaip gi sribai, burliokai gali juos banditais vadinti!... Vaikai, -kreipdamosi į prt. prabibo dabar man aišku, kad miškuose nuo tikrų banditų slepiasi geriausi mūsų krašto žmonės...

Aha, sutiko su baime. Tik nuo tos dienos aniems namams prt. liko tie leukiemi svečiai, su kuriais melonų ir paskutiniu duonos kasniu pasidalinti.

Užr. Protenis

Ivykis-1947 m. žiema.

Be sielsvieta

1950 m. P. bažnytkaiminį pramačius steigti sielso vieta, dėl patalpų trūkumo, apylinkės pirmininkas ir sekretorius gavo įsakymą istuštinti bažnyčią ir įnešti į ją stalą.

Siūdu įsakymą išsigando Neatsiradus savanorių jų pareigoms eiti, P. bažnytkaimis taip ir liko be sielsvieta. Užr. Pumpurelis

A A

PRR bendradarbiai

ROMUTIS
Prt. J. ltn.

Garbės ženklai: LK Kryžiai: II r. II l; I r. III l.

Kur aukšti silai nuo kalnų iš nepereinamų pelkių gražiausiom vasarom juokiasi, savanorio kūrėjo - naujakurio ne vienturčiu sūnum augdamas baigė pradžios mokyklos šešis skyrius. Jau tada jaunuolis svajojo apie kario gyvenimą. Svajojo, - neti iš savanoriu ir kariuomenę stoti buvo perjaunas.

Stojęs į sauliu eiles, čia karinį parengimą išėjo. Kai sulaukė metu, kada galėjo stoti ir kariuomenę mokomą kuopą, užėjo bolševikai. Kario gyvenimui pačiam teko rengtis.

Tik - nesekmė: Lietuvos jaunimui stojant į prt. eiles, jam, ne tik susipažinusiui su kario dalia, bet tam reikalui ir atitinkamais ginklais apsirūpinusiui, tėvų žemėj apsistojus frontui, savas jėgas teko skirti išvengimui kariškos duonos maskolioaus dalia.

Įsimaišęs tarp statytojų tilto ant Dubysos, kuri laiką išgyveno sėkmingai. Tik sučiupus ruski, prie kurio buvo prisimeilinęs už šioferio padėjėja, už bendrystę su vengiančiu būt ruskiu, anam dūlinant pėsčiomis į frontą, Romučiu save nuo ano dalios teko doru keliu einant gelbėti. Sulaukus pavasario, į šitą kelią motina jį ir palaimino.

Vargu augintą greitai pastebėjo vadovybė ir jį paskyrė dalinio vadu. Kaip savystovus, energingas, sumanus vadas gavo rajoną, kuriuo džiaugėsi bolševikai, - išnaikinę jame partizanus.

Tik įsitvirtinant Romučiu su savais vyrais bolševikai pajuto, kad jų džiaugsmas buvo perankstyvas

Kai galutinai savoje žemėje išitvirtino, apie jo su naikinimą ruskiai tegalėjo tik svajoti. . .

Nelsaimi - dalinyj; atširado moteris, kuriai jos protas diktavo, kad šiandien tinkamas laikas pareikalauti "savęs verto gyvenimo". Prieš šios geisimą nušilenkus ir jos vyrui, pasigailejimo tevertas daiktas savo vyrą pavertė tautos Judu.

Judas padarė tai, ko nestengė tautos priešai: ant savo sąžinės ir šiandien nešioja be savo Vado Komučio dar šešių partizanų nužudymo kaltę ir dviejų savo tikros motinos sūnų įtraukimą į tautos išdavių šeimą.

Dar prieš liekant PRR bendradarbiu, Romutis bandė kai ką užrašyti iš prt. gyvenimo. Išijungęs bendradarbiu, be savo tiesioginių pareigų, kurios reikia laivo ypatingų pastangų, kurias atlikdavo su lietuviui būdingu pasišventimu, bet kurią valandėlę turėdamas liūso stengdavos būti ne bet kuo pamainomu: ar tai, pramokęs rašyti mašinėle, kuriuos raštinės darbus nudirbdamas, ar užrašydamas tai, ką patsai per gyvenę s. Iš jo rašinių vienas talpinamas ir šiame PRR numeryje.

Žvalų, drausminga, tvarkinga bendradarbi gražiai menu. Menu ir šitą tarp mūsų pasikalbėjimą:

- Mielas, trys ligoniai, nemažos užduotys, kaip išsiversim? - kreipiausi į rūpestingai apžiurintį ginklą.
- Mums trims sveikiems teks pasispausti, kad prt. juodos dienos neregėtų, - mielu sūnum nusijuokė Romutis, rengdamasis į žygį, kad prt. svetainėj apsilenkęs bičiulis ir radio pasiklausytų.

Romučio netekus tais pačiais metais teko keliauti pelkėmis, iš kurių mažais nuo kalnų aukšti šilalai gražiausiom vasarom juokiasi. Buvo ruduo. Šilalai verkė. Nuo kalnų aukšti šilalai verkė žiurėdami į varpatraukį spazonių, kuris, sau panašių pagalba, nužudęs Romutį, ruskio mašina drabstė keleiviams purvus į akis - savo gintinėj ir melstis lietuviškai uždraudęs.

Apie Romučio pareigą Tėvynei gražiai kalba jo nuopelnus primenantieji garbės ženklai, jo pastangų dėka pasiektas prt. laipsnis.

Reikvykis

IS PERGALIŲ Į PERGALES

1951.11.06 Taip šaukė Berija į savo draugus. Kad šiuo Berija savus draugus šaukė kaskart svaresniais keiksmožodžiais turtinti bolševikinį žodyną, tam paremi tenka pažvelgt bent į pokario Kremliaus istoriją.

Stalinas ir Potsdame susitarė kaip doras diplomatas? Kodėl? Nūdienu dėl to sako: turėdamas prieš akis konkrečias Rusijos galimybes, Stalinas į tarptautinius susitarimus tegalėjo žvelgti tik blaivaus diplomato žvilgsniu.

Tais pačiais metais Molotovas Londone išsprogdinęs Ministrų Tarybą, grąžęs į Kremlių cia surengė tokią pasitarimą, po kurio, pasitarimų salėje bepalikus sulūžusiom kėdėm, Stalinas išvyko į pajūrį atsivėdinti. Kodėl? Stalinas spėvęs į Molotovo diplomatiją, paliko pačiam politbiurui apsispřęsti pasaulinės politikos klausimais.

Tai patvirtino tų pačių metų pabaigoje Stalino su Trumenu derybos, po kurių Trumenas pareiškė, jog SSSR dalyvaus tarptautiniame bendradarbiavime: tvirtinimas, kad Stalinas su Trumenu priėjo susitarimą, kad pasiekt pergalę prieš Molotovą, kuris, niekindamas bet kuri bolševizmo ir kapitalizmo bendradarbiavimą, jį užbaigė sugriaudamas Ministrų Tarybą.

1946 m. pradžioje Molotovo nevykimas į JTO Generalinės Asamblėjos pirmosios sesijos atidarymą rodė jo atkaklų priešinimąsi prieš Stalino valią. Višinskio savęs asamblėjai pristatymas darbo klasės atstovu, aiškiai kalba apie tai, kad iš Stalino pažado tautai bendradarbiauti su Vakarais teliko tuščias žodis prieš Molotovo siekimą - Kremlių ir vėl padaryti Kominterno sostine.

Tik Višinskiui neleidus kalbos baigti, kai po to jis SSSR ambasadoj surengė asamblėjos atstovams belių - atsiprašė už savo nelemtą išsišokimą, rodo lai

ng, rodo laimėjus Stalina, -Vyšinskiui palikus Rusi jos atsovu. Tik tais pačiais metais sekė Litvino-vo, vienintelio SSSR diplomato, kuris gebėjo tarp SSSR ir Vakarų išlaikyti bent pakenčiamus santykius, pakeitimas Gromiko, rodo jau politbiuro laimėjimą. Kai 1947 m. pavasarį Molotovas antru kart pavertė nieku Ministrų Tarybą, aiškiausiai iškelia Politbiuro pergalę prieš Stalina. Tais pat metais sukūrimą Kominformo belieka vertint kaip Stalino diplomati jos sutriuškinimą.

Kad bent kiek Stalinas galėtų atsigriebti, 1948m. kreipėsi į Trumaną pabandyti pasiderėbi. Po šios ne- sėkmės Molotovo atsisakymas vadovaut SSSR užsienio politikai, rodo jį spiovus į Stalino pusę. Kad į Sta- lino pusę spiauna ir visas Politbiuras, parodė SSSR išėjimas iš Saugumo Tarybos.

Po to seka Korėja.

Kas darėsi Krekliui prasidėjus Korėjoje karo veiksmams, kalba šie faktai: per Maskvos radijo korė jiečius komunistus parėmus Gromikui, Stalinas save atstovauti paveda Indijos min. pirm. Nerui. Šito aki- vaizdoje vyko Vokietijos Vieningosios Socialistų Partijos suvažiavimas. Iš jo, kuriam vadovavo Suslo vas, Stalinas buvo pasveikintas VKP/b/ generaliniu sekretorium. Nūdienu dėl to kalba, jog tuo pasaulio komunizmas kreipėsi į Stalino sąžinę.

Į tai atsakydamas Stalinas išsikvietė komsomol- cus ir jiems suteikė vertingą pamoką kėbos mokslo klausimais. Gyva kalba tai reiškia: vaikus, kurie pa- skendę komunizmo dogmose nemato konkrečios padėties išvedinė prisiskaitėliais ir talmudistais, -geidžian- čius palikti be tėvynės, savo žemės, pasauliniais kla- jokliais. Kalbėdamas Stalinas apie kalbų kryžiavimą si, iš kurio rusų kalba išėina nugalėtoja, savus mo- kė:

-Vaikeliai, pirmiau surusinkim 800 milijonų užval- dytų, tada jau be vargo užvaldysim pasaulį!

Šiuo kartu Stalina laimėtoju parodė jo atstovo sušaukimas Saugumo Tarybos.

Pernai vasario mėn. per politbiuro organą "Pravda" Stalinas lahai piktai pasisakė prieš profanus "ii

nansų ir ekonomikos moksluose. Susijęs tai su SSSR bankrotu aiškiausiai pasakė, jog šis jo prakeikimas taikomas Politbiurui-siekiančiam SSSR šaliai bankrotu būklės.

Ir į Taikos sutarties su Japonija pasirašymo ceremonijas Stalino atstovas išvyko jo vadui pagrasius Politbiurą - JAV - atomo bomba. Dėl visų šių pargalių Politbiuras spalinių švenčių išvakarėse per Beriją Stalinui taip atsikirto:

Dėl bolševiko baimės pasaulinio karo Berija pasakė: "...tik žmonės, galutinai netekę sugebėjimo blaiviai vertinti istorinius įvykius, gali dar galvoti, kad tarybinę liaudį/Politbiurą.m.p./galima įbauginti grasinimais." Nusenusiu glūšeku išvadinęs Staliną, toliau Berija šneka: "...dabar mūsų valstybė yra dar stipresnė ir galingesnė/negu pereituose karuose buvo.m.p./..." Įmdamas dėmesyn taikos sutartį su Japonija, Stalinui tiesiai duria: "...beprotis Hitleris sutiko su tokiomis "taikos sąlygomis"... tik šios imperialistinės taikos sąlygos ir atvedė/SSSR-kalbėtojas nebaigdamas minties klausytoją kviečia dasiprotėti/į antrą pasaulinį karą. Konkrečiai tuo saviems pasakė: laukim iki Čerčilis parengs Stalinui antrą Hitlerį, tada tarp šių bepročių prasidės trečias pasaulinis karas.

Nieko gero iš Stalino politikos nelaukdamas, Korėjos pagalba Politbiuras ir toliau siekė pasaulinį karą. Kai Ridžūėjus jų armiją ištrigdė pertoli nuo jos aprūpinimo bazių, kai JTO aviacijai galutinai nutraukus šios armijos aprūpinimą, prasidėjęs joje badas baigėsi maru, cholera, Stalinas pasikvietė pasaulio teisininkus komunistus, kad jie, anglo Gasterio lūpomis Politbiurui pasakytų: "Karas Korėjoje nėra atsitiktinis reiškinys, jis yra pavojingų bepročių sudaryto pasaulinio plano dalis./Jeigu dėl Korėjoj sukurto pragaro reiktų atsisaukti į žmonijos sąžinę, tai tas būt atliktas per žmonijos tam reikalui aiškinti pripažintus atstovus - Raudonąjį kryžių/

Šios socialklynės šiandien tegali kelti šiuos klausimus: kodėl Stalino politbiuras neguldo į mauzolėjų? Kodėl su Politbiuro nariais Stalinas nepasielgia kaip su Trockiu, Bucharinu ir kt?

Į pirmą klausimą atsakė Berija, kalbėdamas apie

padarinius, kurie pasauliui turi atnešti tai, ką atnešė: "... Rusijoje po pirmo pasaulinio karo, kaip kad buvo Europos ir Azijos liaudies demokratinėse šalyse po antro pasaulinio karo." Tai kalba, jog Kremlius, siekdamas karo laimėjimo, ne Rusijos galybė mis privalo remtis, o pasaulinės revoliucijos jėga. Kadangi tam neišvengiamas Stalino autoritetas - komunizmo masėse, dėl to prieš jį Politbiuras pajėgus tik keiktis.

Kiek Stalinas pajėgus susidoroti su savais bepročiais, rodo jo draugų/kaip ir jis geidžiančių su Vakarais bendrauti/rovimas liaudies demokratinėse šalyse. Prieš šią Kremliaus valią Stalinas galėtų spirtis nebent tada, jeigu savo rankose turėtų krašto gynybos ar jo saugumo ministerijas. Iki to pasiekti negali, ir jis prieš Politbiurą pajėgus tik keiktis.

Regint, kokiems laimėjimams siekti išpareigojęs Kremlius, kyla d r šitas klausimas: ar negalimas tas susitaikymas?

Jeigu Stalinas atsisakytų nuo protu paremtos išvados, kuri garantuoja SSSR šaliai bankrotą, tuo kart galima taika: prasidėtų trečias pasaulinis karas tarp SSSR ir JTO. Jeigu Politbiuras sutiktų su stalinine diplomatija, tuokart irgi įvyktų taika: prasidėtų trečias pasaulinis karas tik tarp bepročių - Stalino ir jam parengto Hitlerio.

Šios taikos labai dirba ir pasaulinis taikos komitetas. Tik kiek tas žada duoti dorų vaisių, neužmirškime "Tiesos", kuri žiūrėdama į Kremlių dar 50.08.15 pasakė: "Kvailiai, kurie turi ne tik pretenzijas, bet ir valdžią, - ne tik pikti, bet ir pavojingi kvailiai." Jeigu taip buvo kalbama tik karui prasidėjus Korėjoje, tai kas galima pasakyti apie šį beprotumą šiandien?

Iki to prigyvenus, šitai valstybei pagalbos nėra. Jeigu čia imanoma bet kuri pagalba, tai nebent tiems kremliškiams, su kuriais bent šiek tiek dar imanoma žmoniškai susišnekėti. Kiek tai liečia mūsų, jiems galima nebent šitas klausimas statyti:

- Argi neprotingiau atrodytu, jei ir jūs į visa tai pabandytumėte žiūrėti besirypsodami pro usą,

P R R

L L K S

Nr. 3/19/

V I S U O M E N I N Ė V E I K L A

O, skambink per amžius vaikams Lietuvos,
Kad laisvės nevertas, kas negina jos!

LAISVĖS VARPAS Kęstučio Apygardos Organas 1950
m. Nr. 5/157-8/160/; 1951 m. Nr. 1/161-3/164/.

Kiek formatas, tiražas rodo, jog laikraštis skir-
tas prt., tiek eilinis Nr. kalba, kad čia spaudos sri-
tyje senų vilkų darbas. Iš pirmų jų - Diplomatas.
Jeigu ji regečiau priešų puseje, tektų pavydėti.
Šiandien galima tik tiek, kad, ypač Nr. 7 straipsnis
nepaskleistas tūkstančiais egzempliorių.

Graziai rašo ir Džiugas. Jo vien šitas pasakymas,
"Raudonieji agresoriai turi gerą progą paragauti
amerikoniškų kiaušinių", kurie be galo slopina ape-
titą: ir pikčiausią NKV Dirstę privers pritrūkt tri-
jų sukštų iškelt savo motinai už tai, kad ji gimdyda
ma nedavė jam proto žiūrint į korejog kiaušiniams
tykstančius žmogum pro šią šyptert. Tik žiūrint į tą
medžiagą, kuria autorius gali naudotis, kyla reika-
las pasišnekėti.

Naudojantis radijo žiniomis, kad iš jų būtų gali
ma padaryti vienokia ar kitokia išveda, tenka nu-
jaust tų radijų paskirtis. Iš pagrindinių jų ta pa-
skirtimi yra:

New Yorko. Reikalams taip susidėjus, kad į šią š-
lį žiūrėdamas bolševikas tegali tik iltimis kalen

Ši, šitos šalies radijo toje srityje bolševikui ir padeda.

Londono. Šita jau šalis prie pat jau bolševiko pašonės. Kad prieš laiką kuo yra bolševikas ant Anglijos neužgriūtų, Londono radijo su juo dažniausiai kalbasi kaip su tikriausiu džentelmenu.

Šito, tam panašių priemonių dėka bolševikas, iš nemų vedamas ponu, pasauliniam teatre prieš žmogaus akis pastatomas karikatūra. Dėl to ir LKS spaudoje tos žinios tenka taip perteikt, kad ir visai jau nukvošusiam bolševikui galėtų padėt ateit į protą. Prt. šitos žinios perteiktinos jų perdavimo forma. Tai puiki medžiaga visuomeninio parengimo pasikalbėjimams praveisti, tiems pasikalbėjimams, kurie laisvės kovotojui padeda savistovią, laisvą nuo pašalinių įtakų, kiekvienu klausimu nuomonę susidaryti.

Tikrų vilkų bolševikų sugrauš išpuolęs Jazminas, ant jųjų kapo pasirengęs sustaugt liūtu. Jazminėl, mano mielas, kaip ir Berlyną užėmusieji - šien dien tigras staugia prieš jiems neišvengiama narvą. Kad mums, dorų tėvų vaikams tai kartais net neprišisapnuotų, visur ir visada vedovaukimės tėvu išmintimi: Jei bolševikui padėsime sakyti "prispaustas žalčiukas net kaukia", padėsime jam tikėti, kad dar ir jisai žmogus. Kai žiūrėdami į jį - nelaimingą nušluostysime sąrašą, padėsime jam šventą neapykantos jausmą išliet - ieškant sau kapo, kai ir jis į save žiūrėdamas teregės vertu aprisudojimo, tuokart, ko ger, gal ir žmogum atiteks. Tai pagrindinė sąlyga ir mums pasidaryti bolševiką baisų kaip pernykštę žiemą.

Tik bolševikams galim padėti ir tai tvirtindami, kad jis iš lietuvio per penkias minutes gali padaryti luošiu ar savo įrankiu. LKS ^{spaudos} vilkus žavi

Pagos posmas: "O tie, kurie tave šien dien apleido, sugėdinti akis nuleis".

LLKS pagrindu yra ta dvasia, kuri ir iš Sibiro seš kviečia parašyti: "Aš jaučiu sesės širdį - ir verkiu ir šypsau
Nežūsime - mes esame kartu!"

Šita nuotaika Redaktorius privedęs Lietuvį prie Vyšinskio, Maliko, kai jie ausytes suskiautę neria iš jiems užtaisyto Diuji baliaus, patarsim savo Vieš - pačiui iš širdies tarti: "Dievuliau, ne nuo karo, tik nuo tokio negando saugok ir mano artimuosius!"

Toliau. Jeigu Kęstutėnai tvirtinat, kad nepalūžo tautos masė, tai negi galit tvirtinti, kad Lietuva nuo seno kolchozninkų kraštas! Dažnai ir mane pavai ko bolševikai, dėl to buvau ir pas jumis. Kaip vi - sur, taip ir ten buvau sutiktas tos dvasios, kuri lietuvius iškėlė viensėdžiais - sau viešpačiais gy venti. Jie ne tik regi šviesų sau rytojų, bet tiki ir bolševikuojančių prisikėlimu. Tai regint, argi tin ka lietuvių tautai masės titulas.

Vyručiai, iki Lietuvoje gyvas net LLKS, tik nuodė mė tautos himną laikyti relikvija! Menka nauda ir iš tokio tvirtinimo tada būtų, kad LLKS vengsloviš kio himno nepripažįsta. Šitas tvirtinimas tada būtų ko nors vertas, jei mes bet kuri paleckinį aktą lai kytume teisėtu, lietuvių tautai privalomu. Ne kokia nelaimė ir ta, kad tautos duobkasiams nusibodo save regėti didvyrių žemės sūnumis. Į savo himną įtrau - kę galadienį Staliną jie ir apie save pasisakė, kad tai tėra dienos mada. O gal gi LLKS kada nors ke - lia balsą prieš teisybę!

Prie progostenka prisipažinti, kad savu laiku už šią pareigą tėvynei Paleckį "Tarka" visai rim - tai rengės pasveikinti. Reikalą pakreipė savo nau - dai Kirovo gaidys. Tuo laiku jo stachanovinė sargy ba ir buvo atitinkamai pagerbta.

Žiūrint ne vien į skaitytiną, bet ir nagrinėtiną spaudą, į jos gražų viršelį, kad ir nenoromis, visgi kyla klausimas: kodėl kęstutėnams svetimas viso są jūdžio šūkis? Argi tie, kurie teisėtai gali savin tis LLKS kūrėjų garbę, argi jiems ne savas savę kū rinio šūkis? Tikint, kad ir čia tik nelemtas neap sižiūrėjimas, belieka spaut dešinė - tariant:

- Mieli, galų gale įtikinsim Lietuvį, kad samano tų bakūzių kaimas ne tik didžioms kovoms tinka, bet jis gajus ir saviems inteligentams prisiugdyti. Į jūsų darbus ir protėviai/ne bočiai; ir mane nese nai įtikino, jog tai gudizmas/žvelgdami laimins mū sų kelią. Sėkmės Ešeriukas

Aš, lietuvaitė!

Siluo gutė

S U N E L I

Sūneli, tavęs aš laukiau, kai tik pragydo vieversys
Kada alyvas papuošė melsvi žiedai;
Su sielvartu, su ašarom tavęs aš laukiau...
Bet tu...neatėjai...

Ir laukiau vėl, kada pražydo rožės,
Kai mūsų žemę svaigino jazminai;
Su skausmu širdyje, su džiaugsmu akyse -
Tavęs aš laukiau...bet tu...neatėjai...

Aš laukiau dar, kad po sniego patalu -
Pavergta žemė ilsejosi ramiai;
Maniau, kad balta sniegule raminsi širdies alpuli,
Bet ...tu neatėjai...

Dangus skausmu ir debesys tik juo patvino,
Suspaudė šiūdį man nepatirti sopuliai:
Giriom laukais, giedojo ir arimai
Skausmingą Reguilem...jau tu...neateisi...

Tu neateisi paguosti žilgalvėlės,-
Pratart, "motule", tu savo žodeliu...
Kai laisvė kils žydėti mums purienomis...
"Aš neateisiu!" tavo žodeliai kalbės man žiedeliu.

Tavęs aš nesulauksiu...kaip žydinčiam pavasary,
Taip tamsią naktį audringoj žiemoje;
Jau neskubėsiu, tau durų nepravėrsiu aš,
Ir džiaugsmo ašarom...jau nepaspringsiu...ne...

Bet aš tavęs, sūneli, lauksiu vis...
Aš lauksiu...kol mirties šmėkla man pamos:
Sūneli, motulės tik tai tada širdis nurims...
Kai gelsvas smėlis ant josios kapo kris...

1951m. vasara

...III...

Gyvuok, brangi Tėvyne!

Į langus beldžiasi vakaro sūtemos. Lyg sparnuota pabaisa juodojo naktis dangaus pakraščiais ir ky-la aukštyn.

Greit visoj žemėj bus tylą, ir nakties vėjai dau-žys langines!...

Siurpi tylą ir tamsa slankioja pakampėmis ir šliaužia sienomis. Monotoniskai ant staliuko tniren damas laikrodis neša dienas po dienų, metus po metų.

Prispaudusi įkaltusi veidą prie lango žvelgiu į nakties tamsumą, kažko paslaptingo, fatališko iš jos laukiu...

Akyse stojasi dienos vaizdai ir žmonės...

Šiandien buvau bažnyčioje. Vos peržengus jos slen-tį - sudrebėjau; nuo Didžiojo Altoriaus į mane žvel-gė maloniai - Kristus!

Suklupus, rankomis spaudžiau krūtinę, kad nesuvai-točiau iš gailaus skausmo... Sirdis verkė tu, kurie savo gyvenimą niekina.

Pakilusią nuotaiką grįžau į namus. Visą laiką gir-dėjau "Kas neseka manęs, nėra manęs vertas" Ji kal-bant...

Akyse karštos ašaros... advente buvo minima kos-titucijos šventė.

Po pamokų mokiniai išveikščiojom į namus. Ir ko-kia audra, koks uraganas antryt užtai ant mūsų griaus-mais grūmojo!

Mes turėjom išsigasti... bet - mus valdė pasidi-džiavimas: mes, mažutėliai, jų niekinami, o jie - galiū-nai, viešpačiai dėl savo bejėgės prieš mus iš pykčio dreba.

Audros puolami mes vėl kilom-eiti į namus. Deja, prie užrakintų drabužinės durų stovėjo sargai... mus privertė klausytis politikos, kaip aukščiausio mokslo pagrindo!

Įsiutusi audra, - mūsų viešpačiai iš kūdikių nusi -kvatojo:

-Kas eis į bažnyčią, tiems nukentės elgesio laips

nis!...

Traukiuos nuo lango. Prieš akis kyla, plečias, su ga viltis... žiaurus, nelaimingas vergo likimas juokias, kvatojas...

-Lyg žemės vabalui ir tau su visais teks žūtis vabalas dalia!..-prieš akis bujodamas likimas kvatojas.

Netikėtai prieš akis iškyla keletas žmonių. Kiek viena akimirka jie vis ryškėja, kas kart aiškesni jų veidai man akis šviečia.

Juos išvydus... nustebau!... Ne!.. nusigandau... Taip!.. savęs nusigandau!..

Jų veidai linksmi, kupini energijos, pasiryžimo. Į juos plakės žiaurus vėjai, o jie - šypsojosi! Jie... likimo nepalaužiami!

Jie - kovotojai už Lietuvos laisvę! Jie tautos sūnūs, kurie jos nepaliko, savo žemės motinos neišsižadėjo...

Jie... Partizanai!

Manė, maža, menkūti žemės vabalėli didi gėda paga vo... Jie "sese" sveikindami, mano akis į brolius pakėlė!

Į juos tiesiu rankas... Jie jas brolių rankom spaudžia!

Rankas broliai - sesės spausdami mes lietuviškai juodai pakčiai giedam:

-Aleliuja!...

Juodi, tamsūs šešėliai traukdami nyksta. Broliai sesės lietuviškai jaunam pavasariui giedam:

-Gyvuoek, brangi Tėvyne! Mūsų jėgos ir aukos - Tavo laisvei ir laimei gražinti!..

1951m. kovomėn. 8d.

.....

Beržinių jau nėra.

1945 m. sausio mėn. apsinakvojus dviem prt. prieš rytą tą namą apsupta burliai. Aniems beldžiantis į langus, į miegamą išsinešdinę prt. šeimininkei pataria ir anų su išileidimu nevalginti.

Burliokams į vidų sugriuvus, miegamam suklinka vaikai. Prasydama bent mažų negąsdinti, šeimininkė

burlių ir miegamą neleidžia. Tuo laiku vyresnioji du kra, vaikams patarus dar garsiau rėkti, išbėga apžiūrėti antrųjų namo durų. Prie jų nieko neradus, per jas išleidžia prt.

Burliokams išskius degt lempą, iki mama suranda degtukus, prt. išleidusi apžiūradama suolus randa anų paliktas granatas. Pažadėjus mest jas į krosnį, lyg kas ją už rankos sulaiko. Dėl to skuba prie laimingųjų durų ir granatas išmeta į sniegą.

Uždegus lempą, burliai teiraujasi pas šeimininkę, kodėl ji taip dreba. Pasisakius, kad šalta, išsako kurt krosnį. Tai girdėdama dukrą mama nuramina:

- Mama, beržinių jau nėra!..

Pradžiugus, kad Beržinio, kuo vadinas vienas prt., jau nėra, paėmus ant rankų jaunesnę dukrelę visai jau nedrebėdama ėjo krosnies kurti.

51.11.03

Užr. Ašarėlė

P aslaptis

Jei motulė verkty...

Aušta puikus rytas. Gegutė kukuoja.
Klausydama balso paukštelio graudaus,
Tyliai, tyliai rauda motulė senoji,
Negali lankyti ji kapo sūnaus...

.....
Svyruonėlis beržas lengvai šakom moja,
Kviečia jis motutę eit raudot su juo.
Sakom įsisupus gegutė kukuoja:
-Amžių miegu ilsis,-tik aš raudu jo!..

Tik raiba pasako, kad jo motinėle,
Čia - prieit prie kapo - dar miela negali.
Ir septinti metai, tiktai reibuonėle
Garsiai rauda tųjų, kurie gynė šali...

.....
Aušta puikus rytas. Gegutė kukuoja.
Tik viena ji garsiai rauda prie kapų.
Jeį motulė verkty balseliu graudžiuoju,
Nesulauktų laisvės,-pasimelst prie jų!

51m.

PPASIEVALEGIUS

PASIKLAUSIUS

"T a i k i o j i" statyba

"S a v a n o r i a i"

1951 m. baigusius Kauno Statybos Instituto studentus pasiuntė į Stalingradą atlikti praktiką. Praktikai nutarę aplankyti Volgos-Dono kanalo statybą, vyko į Kuibiševo hidroelektrinę. Nepriejus iki reikiamos vietos 20 km, studentus sulaikė MGB. Pasirodė, kad nuo čia bet kam laikyti "taikiąją" statybą griežtai draudžiama.

Iš praktikos grįžusius 48 studentus, net neatsiklausius jų paskirstė trims metams į įvairias SSSR respublikas darbui. Lietuvoje paliko tik du komjau nuoliai. Studentai paskirti į Murmanską, Čelibinską, Irkutską, Čitą, Dniepropetrovską. Kai išsiunčiami bandė pasipriešinti, 20 iš jų pavesti MGB priežiūrai.

Prieš išvykstant kiekvienas studentas turėjo užpildyti specialią anketą. Už neteisingą žinių suteikimą grasant 25 metais kalėjimo, studentai turėjo atsakyti ir į šiuos klausimus: tautybė, pilietybė, turta, ar neturi iš artimųjų kalinių, tremtinių, partizanų? Išvykstantieji turėjo pasižadėti, kad nei žodžiu, nei raštu nepranešinės niekam, ką jie ten regės dirbės. Atlyginimo mėnesiui: Dniepropetrovske: 750 Rb; Čelibinske - 12000 Rb.

Aerodromai

Karmélavoj, Šiauliuose su ypatingu karščiškumu statomi reaktyviniams lektuvams aerodromai. Sužaran tieji kliūtis kėlnai sprogdinami, keliais šimtais sunkvežimių vežamu žvyrium lyginami. Prie šių darbų dirba veik išmintinai iš Rusijos atgabenti burliokai.

Prie aerodromams aptarnauti statybų dirbantieji uždirba: dailidės - 6 Rb. į valandą; mūrinkinai - 8 Rb. į valandą.

"B e n d r a b u č i a i"

1951 m. Kaune buvo numatyta pastatyti 10 slėptuvių, bet dėl žaliavų trūkumo planas liko neįvykdytas. 1952 m. šių slėptuvių užplanuota: Maironio gtv. 10, Rotušės aikš. 10, Kęstučio gtv. 32, Savanorių prosp. ir Mickevičiaus gtv. po 21.

Tuo pat laiku skubama su parengimu kadru apsigynimui nuo oro pavojaų.

Velykos rakėtoms šviečiant

1950 m. Velykų antros dienos rytą žygiuojant pavasariu pakvipusiais laukais, priėjus griovi, dalinio vadas paragina:

- Vyručiai, paskubėkim, jau švinta.

Beskubant rast perėjimą per griovį, priekyje lyg ir krūmas sujuda. Sekant jį per žiūronus, krūmas pradeda skleistis. Neraginami šokam į griovį.

Iš vandens išnėrė, skubam į krūmus. Beveik juos pasiekus, iškyla rakėta. Jai gestant, pasipila šūviai.

Iškilus antrai rakėtai, sribai kyla puolimui. Tik mūsų kulkosvaidis, pasveikinęs netikėlius su Velykų šventėmis, jų karštį atšaldo. Stribams galant, netoliese buvę burliškai jiems atskuba į pagalbą. Pradėjus supti ir visai rimtai skubam, kad anie neužimtų griovio, kuris mus skiria nuo pelkių.

Visai išaušus einam pro pernai metais buvusią stovyklą. Kiltų prisiminimai, bet juos nutraukia iš automato ilgiausia serija.

Ir antru kart tenka per griovį nerti. Išplaukus kyla rakėta, bet mums pavojaus jau nėra.

Slapius, iki ausų purvinus, pradeda merkti lietus. Nors danties ant danties ie nelabai pataikom, bet šposams, juokams galo nėra.

Apie pietus išnėrus iš prakeiktų džiunglių, po šimtamete pušim susikuriam laužą. Prie laužo skubam išsidžiovinti, kad vakare galėtumėm nueiti į kaimą užbaigt Velykų švesti.

Ir išsidžiovinom, ir vakaro sulaukėm. Tik nuėjus į kaimą girdim:

- Tik vakar šioje pamiškėje kovėtės, o šiandien ir vėl čia. Visur pilna ruskių. Teko alkaniems šių kartu grįžti. Užr. Genys

Daugiau stlibams negiedosiu...

Apsidienavojus tėvai prašo prieš vaiką vaidinti stribus. Trijų metų vyras prisistatęs giriasi:

-Moku pagiedot apie Staliną ir pempiapampę, ot! Tik jums tai negiedosiu, ot! Dar galit tėvą areštuoti. Prižadėjus, kad šiuo kartu ir stribai elgsis kaip žmonės, užgieda kaip Stalinas guli daržinėj, o jo pempiapampė sūb...

Pač inavus vienas iš prt. ima velyt šautuvą. Gie dorius, tai matydamas, pasieniais atbulas skuba į vir tuvę. Čia, pribėges prie motinos, išsigandęs pasako ja:

-Pagiedoju stlibams apie pempiapampę, tai vie nas tuož ir čiupo už šautuvo nušaut. Daugiau stli bams negiedosiu.

Iv. 1950m.

Užr. Ašarėlė

..!..

Tamuti, raudona!..

1948m. Žeiginio stribams pasalaujant, kažkas per krūmus pradėjo laužtis. Vienam surikus "Tamuti, rau dona", visi kiti pasinėšė į saugesnes vietas.

Besilaužiantis pradėjo zvanginti. Strebai bėgtų, bet nėra kvapo. Kai iš krūmų išsiveržė grandine žvan gindama karvė ir ją besivejās žmogus, tada visi pra džiugo šaukti:

-Stoji!..Stoji!..kuda!..

Besidžiaugdami nusiwižo karvę ir į pasalas tą naktį nebegižo.

Užr. Genys

..!..

Baisus namas

1949 metais į P balsavimo punktą atvyko 13 NKV Distų apsaugai. Išsirinkę sau tinkamą namą, į jį ir suėjo. Deja, neilgam: sužinojės viršininkas, kad šitas namas prt. Pumpos, savo boicams neleides net prisės ti, išsiskubino s ugeaus namo saugoti.

Užr. Pumpurėlis

.....!.....

T A R K A

Ž i e ž u l a

Parduot ir bus kvit!..

Sako, kad "Tiesa", Rusia be naudos. Gal kai kam taip ir yra, bet man šitas dalykas atrodo taip:

Kai uriadninkui Rusia už susekimą Rožukės, mokant mus poterių kabino medali, mudu su broliu dar prieš Velykas išginėm gyvulius ir susiginčijom - dė pasako kurią tėvas vakarojantiems sekė, - apie užburta kara laite, kuri žmogaus akyse galinti virsti kuo tik tu nori: kiek baisiausių žvėrim, tiek netikėčiausia biau rybe. Išgelbėt ją nuo burtų maldavusi ji visų. O tai padaryti tegalėjęs tas jaunikaitis, kuris tiek doras, tiek drąsus, jog nesibijotų jos pabučiuoti bet kuo virtusios. Išgelbėtojui buvosiuoloma pasakiška ka raliaus laimė.

Dabar net neprisimenu, kuris iš mudvieju, dėl pasa kiškos laimės nesibijojom anos biauzybės pabučiuoti. Gera! prisimenu tik tai, kad mūsų ginčą užbaigdavo brolis, paleidęs iš jungo pasiganyti savo jaučius. Ginčas nutrūkdavo dėl to, kad kiek Palšis buvo paties Dievulio duotas ir dribtertas gyvulys, tiek Margi tė vas perdavė žydui, kai nanas ir jį ant savo šakių pa kilojo. Taigi, kai tik jaučius paleidžia, tai mes tuoj prie treigio, kuriuo negalėjo paart dėl jo naravo, ir "džiga džiga" pagalba pakuriam jo kraują galytėm.

Aha. Aną ginčą, tą pasaką priminė man šiųmetinė kovo šeštosios "Tiesa". Pristojo tą dieną prie manęs ir prašo gelbėt - iš meilės pabučiuot Rusia, užkerė tą šventu neapykantos jausmu. Žiūrėdamas į ją, prisimi nės dar ir šiandien su broliu nebaigtą ginčą, sakau: ar ne vistiek, brolis ar aš turiu kad ir netikėčiau- sia biauzybę pabučiuoti!

Kaip doro tėvo vaiku pradžiugus "Tiesa" tuojaus mane nusivedė į Žiezmarius pas draugą Radionovą, kad pabučiuočiau Skatilovą.

Nelaimė pasitiko iš pirmo žingsnio: šita, net pasa-
koj minima blaurybė - vagilka virtus, nuraičius
uodega prie savo padermės. "Tiesa" išširdies ta -
rus, kur jau jai rasti didžiausios nelaimės metu
geresnis užtarėjas kaip partizanas, negalėdamas
atsisakyti nuo pagalbos seku ją žergiant prie
Skotilivo padermės.

Radom, didžiausias jau lermas dėl to, kad antro
pasaulinio karo metu girdėjo, kaip apie ją-Rusiją
Trumenas kalbėjo: "Jeigu mes matysim, kad laimi Vo-
kietija, tai mums reikia padėti Rusijai, o jeigu
laimės Rusija, tai mums reikia padėti Vokietijai
ir tokiu būdu tegul jie žudo kiek galint daugiau".

Pažiūrėjau į "Tiesa" ir juokiuos:

-A, pupyt, o kam gi mes padėdavom Margiui su trei-
giu susiimti!..

-Reakcija!.. Buržuazinių prietarų iš savęs negali
išrauti! -vietoje prašiusios pagalbos, ragana prieš
mano akis atsistojo.

Taręs, jei jau Skotilovos padėmė "džiga džiga"
pagalba galima įjušint grumtynės, tai čia tik skati-
nų giminė, pasukau namų link. Tai regėdama "Tiesa"
netekusios nei vaiko nei vainikėlio balsu užraudo
jį:

-Grobiamasis karas yra nepopuliarus anglų ir
amerikiečių tarpe...

-Regi, juk ir mes treigą įjušindavom galynėm, kad
Margis neišigeist palikt vadovu savos padermės iš
braidyti vasarojaus, -pradėdu moksliskai prie pabu-
čiavimo artėti. Ana gi ir vėl su savo unaru pašoko.
Ir ne tik jau pašoko, bet visoje didybėje prieš ma-
nė išplėtojo visų mokslų korifėjų. Dar prieš jos at-
siradimą spėjęs išmokyti skaityti, regiu ir čia:

Girdi, Rusia tada negalėjo klausyti, kas ką apie
ją kalba, nes ji siekus teisėčiausiai jai priklaus-
ančių Rusijos pakraščiu, tame tarpe ir Lietuvos.

-O kaip bus šita mokslų lobyną išvertus prancūzi-
kai? -MMM bėėė... -tik po to Stalinas prakalbėjo:-
Nėra negalima, kad kaip tik Rusija bus šalis, tie -
sianti kelia!..

Ir kaip vykiant, išplėtoja pradėjau reikt nuplė-
siemo kairindoriaus, išplėtoja. Prieš neišsvengiamą

likimą atsiduso:

-Šiuo kartu tikrų tikriausiam žmogui nors kai -
li...

-Tylėk, varle!-į šusnytę mesdamas juokiuos:-Žmo-
gu! Tai kažin, kad prieš šitą žmogų, kad ir šiandien
kai jis nuožmiausiai mykia apie taiką, kas gi būtų
iš šito žmogaus, jei prieš jį taip imtai ir pastaty-
tai treigį? A? Ar prieš jį taip puldamas aną sumalt į šipu-
lius, ar prieš tai spėtų bent žmogus pagalvoti, ku-
riam galui tas treigys įjušintas!..

Tyli. Išnešant ir visai nepriekaištingai rankoj
gniūšta. Nešdamas ir galvoju: taigi, imk tu man taip
ir pataikyk, kaip anas, tardamas, kam jau ta burna pra-
prausti, kam jau tie poteriai kalbėti, prieš Velykas
ginčą pradėjo, taip šita, mandriausiai anuo sekama,
prieš tas pačias Velykas ginčą ir užbaigia.

"Šep šep šep" vėjeliui pautus apatiniai susi -
glausdami, viršutiniai tik imk ir naudokis, kampelius
pariesdami šnara. Taigi, į tokią jau laimingą žiūrėda
mas klausiu:

-Ir kas gi jau gali sakyti, kad ta "Tiesa" taip jau
ir be naudos!.....

"Tiesos" pamokytas atsigrįžtu į bandą. O kas jau
ir tai jau sakytu, kad šiandien žmogus be jos galėtai
išsiversti!?

Čia tikriausia pasaka su tikrove susipynus. O
kaipgi! Ana, raganius, jos raitomą nučiupęs pučia, kad
ištiesus ragus ir tave ant jų pakiloti! Ir tai regė-
damas sakyk, kad tėvų nereikia sekti! Argi ne vienin
telė priemonė ir aną doru pabučiuoti tik jį praradus
Aišku, prarast, belieka: parduok ir bus kvit! Parduo-
ti - žydai: tautinio internacionalo tėvas su tokiais
doriausiai moka susidoroti.

Ir, jį pardavus, tuo Rusią pabučiavus, argi šiandien
kuo tik nenori prieš tavo akis pasirengus virsti
nepadės tau džiaugtis pasakiška karaliaus laime.

Taip, taip meno mieli! Kai ko pasimokę iš tėvų, ne
labai jau nusiminsim ir dėl tos nelabosios, kuri
šiandien prieš mūsų akis gali virsti gal ir tuo, apie
ką ir pati tur būt net nesapnavus.

- 18 -

TURINYS

	Ps
1. Žibutė Lietuva	1
2. Chrizantema Svintančiam rytojui	2
3. Aleliuja.....	3
4. Alvijus Aijaijai.....	5
5. Romutis Kovo dešimtoji.....	9
6. Pumpurėlis Matau, kad vyrai.....	12
7. Protenis Sutiko su baime.....	13
8. Pumpurėlis Be sielsovieta	13
9. Romutis.....	13
10. Reikvykis Iš pergalių į pergales.....	15
11. Ešeriukas Laisvės Varpas.....	19
12. Šiluogutė Sūneli!.....	22
13. Rasūnytė Gyvuok, brangi Tėvyne.....	23
14. Ašarėlė Beržinių jau nėra.....	24
15. Paalaptis Jei motulė verktų.....	25
16. "Savanoriai".....	26
17. Aerodromai.....	26
18. Genys Velykos rakėtoms šviečiant	27
19. Ašarėlė Daugiau stlibams negiedosiu	28
20. Genys Tamuti, raudoną.....	28
21. Pumpurėlis Baisus namas.....	28
22. Žiezula Parduot ir bus kvit	29
23. T utinys	32

